

Nuo 20 š. m. prasidėjo Ispanijos sienu kontrolė

Pabaltijos valstybių konferencija

Balandžio mėn. 20 d. Kaune buvo Pabaltijos valstybių konferencija, kurioje dalyvavo Lietuvos, Latvijos ir Estijos užsienio reikalų ministrai. Apart politinių klausimų, konferencijoje buvo svarstomi ir ekonominio bendradarbiavimo reikalai.

Mirė Lietuvos konsulas

Chicagoje mirė Lietuvos respublikos konsulas Dr. Bagdonas. Mfrė plaučių uždegimo liga. Konsulas Dr. Bagdonas buvo mėgiamas visų lietuvių.

Saudo alkanus žmones

Niekur, tur būt, taip nebadauja žmonės, kaip Kinijoje. Ten ištisonis provincijomis žmonės badauja ir milijonais kiniečių miršta badu. O kuomet badaujantieji reikalauja maisto, tai valdžios policija juos šaudo. Yunghvano miestelyje 800 vyrų ir moterų buvo apšaudyta kuomet jie norėjo pasiimti sau grūdų maistui.

Austrijoje areštuoja nacius

Balandžio 20 d. Austrijoje tapo sureštuota daug hitlerininkų, kurie Hitlerio gimimo dieną norėjo pademonstruoti.

Zamora vyksta Rusijon.

Buvusio Ispanijos prezidento Zamoros sūnus, José Zamora, vyksta Rusijon dalyvauti 1 gegužės šventėje. Antras jo brolis kariauja su maistinėmis Tezuel fronte. O šitų dviejų jaunuolių tėvas remia gen. Franco.

Bombarduoja ginklų fabriką

Vyriausybės kariuomenė pradėjo bombarduoti Toledo miestą, kurį laiko paėmę sukilėliai, ir leidžia bombas ant to miesto ginklų fabriko. Fabrikas ir keli ginklų sandėliai tapo susprogdinti.

Tarptautinė paroda.

Tarptautinė Paryžiaus paroda bus atidaryta gegužės mėn. 17 d. Šioje parodoje dalyvauja ir Lietuva, kuri tam tikslui yra paskyrusi nemažą pinigų.

Nesutaria dėl Chaco

Pietų Amerikos teritorijos, vadinamos Chaco, ginčas dėl kurios šio karas tarp Bolivijos ir Paragvajaus, vėl pradeda atsinaujinti ir, dar ko gero, vėl gali atsinaujinti karas.

Japonija ruošiasi rinkimams.

Balandžio 30 d. Japonijoje įvyks parlamento rinkimai. Šitiems rinkimams ruošiasi visos partijos. Antifašistai čia taip pat pradėjo smarkiai veikti ir žada fašistus sumušti.

Tiradentes diena

Balandžio 21 d. visa Brazilija šventė savo tautos kovotojo ir kankinio Tiradentes dieną. Tiradentes buvo nužudytas 1792 m. balandžio 21 d. (Skaitykite straipsnį 2 psl.).

Didėja išvežimas.

Brazilijos ūkio produktų išvežimas užsienin vis labiau didėja, ypatin-

Lenkijoje darbininkai bruzda

Norėjo pabėgti S. Paulo politiniai kaliniai

Vokiečių "savanoriai" nenori klausyti Franco

Po 9 mėnesių karo Ispanijoje, pradėta vykdyti Ispanijos sienų kontrolė. Šitas valstybių nutarimas lėjo galion nuo balandžio 20 d. 24 valandos. Ispanijos siena bus kontroliuojama Anglijos, Francijos, Italijos ir Vokietijos karo laivų. Be to, šioje kontrolėje priklauso 23 valstybės. Šios kontrolės tikslas — nebeleisti daugiau Ispanijon savanorių. Jei tai bus griežtai vykdoma, tai gal greičiau pasibaigs karas ir pralaimės ta šalis, kuri greičiau ausils. Dabar atrodo, kad abi kariuomenės pusės turi vienodas jėgas. Laimėjimų didelių nerodo nei vieni, nei kiti. Sukilėliai smarkiai puola ir kaip telegramos praneša, gavo laimėjimų baskijoje, o vyriausybinkai sparčiai žygiuoja į Toledo ir

Teruel frontuose. Sukilėliai nepaliaujamai atakuoja iš kanuolių Madrida-čiaiu Madridą paimti negalės. Baskų provincijoje, sukilėlių vokiečiai "savanoriai" atsisako eiti į mūšį ir esą įvykę susišaudymų. Šitas vokiečių kariuomenės nepaklusnumas gen. Frankui pasiekė ir Vokietiją. Vokietijos propagandos ministerija paskelbė, kad Ispanijoje reguliūs vokiečių kariuomenės nėra, o tik "savanoriai". Tarp ispanų fašistų ir monarchistų taip pat pasikartoję konfliktai. Frankas norėdamas to išvengti, uždraudė fašistus ir monarchistus. Francijos spauda rašo, kad Vokietija jau esanti įsitikinusi, kad Franco karo nelaimės. Bet Frankas skelbia greitą pergalę. O kaip bus, ateitis parodys.

Streikai ir politinės riaušės Lenkijoje

Užguitas ir tamsus Lenkijos darbininkas ir valstietis, žiūrėdamas iš dumblynų lūšnų į žydinčius dvarų palocius, pradeda pabusti. Darbininkų streikai ir politinės riaušės už duonos kąsnį, už šviesesnį gyvenimą, už geresnę politinę santvarką, ten darosi kasdieniniai reiškiniai. Telegramos iš Varšuvos sako, kad sustreikavo anglių kasyklų, tekstilės, popieros ir kitų pramoninių darbininkai, kurių skai-

čius siekia kelesdešimtis tūkstančių. Tos pačios žinios sako, kad Reclavico valstiečių partija suruošė dideles demonstracijas. Valstiečiai nepabijo net ir to, kad policija jiems buvo uždraudusi demonstruoti įvyko baisios riaušės tarp policijos ir valstiečių. Yra užmuštų ir daug sužaištų. Reclavico įvykiai dar labiau išjudino Lenkijos valstietį ir darbininką.

3 kaliniai nusauti, 7 sužaišti, o 2 pabėgo

Po 1935 metų ruošto komunistų sukilimo Brazilijoje, daug žmonių yra areštuota už politinius nusikaltimus, daugiausia už komunizmą. S. Paulo miesto kalėjimuose taip pat yra daug politinių kalinių, kurie laukia teismo. Per Karnavalą 17 kalinių pabėgo iš Paraiso kalėjimo, o balandžio 22 d. rytą bandė pabėgti 26 kaliniai iš Ma-

ria Zelia kalėjimo. Sienoje jie pasidarė išėjimą į kiemą ir būtų bėgę į gatvę, bet sargyba pastebėjusi, pradėjo šaudyti ir 3 kaliniai tapo nušauti, 7 sužaišti, o dviems pasisekė pabėgti. São Paulo piliečių apsaugos sekr. paskelbtam biuleteny pažymėta mėginusių pabėgti politinių kalinių ir pavardės ir tautybės. Daugumoje brazilai. Lietuvių nėra.

gai daug maisto produktų reikalauja Vokietija. Dėl to vietoje maisto produktai labai pabrangę. Darbininkai nuo to labai kenčia, nes jų uždarbiai nekyla.

Gaisras mokykloje.

Estijoje, vienoje miesto pradžios mokykloje, kur mokėsi daug vaikų, kilo gaisras demonstruojant filmą vaikams. Gaisre žuvo 4 vaikai. 70 tapo sužaišta.

— Sovietų vyriausybė atstatydino Mažųjų Teatro direktorių Lodovą už sabotажą.

— Belgrado, Jugoslavijoje, žemės ūkio mokykloje kilo gaisras ir ugnyje žuvo 6 studentai.

Rumunijoje veikia teroristai.

Rumunijos dešiniųjų teroristų grupė vadinama "geležinė gvardija", no-

Nušovė hitlerininkų vadą.

Šio mėnesio pradžioje Argentinoje tapo nušautas vietos vokiečių hitlerininkų vadas José Riedel. Šita žmogžudystė iškilo viešumon tik pereita savaitę. Hitleriška spauda buvo paskelbusi, kad tą nacių vadą nužudė komunistai, bet Argentinos policija ištyrė, kad ji nužudė jo draugai.

Ciklonas Ochotsko jūroje.

Iš Japonijos pranešama, kad Ochotsko jūroje perėjo smarki audra ir paskandino 170 žvejų.

— Belgijos fašistų vadas Degrelle, pralaimėjęs rinkimus, labai nusimynė ir žada mesti fašistus.

— Maskvoje greitu laiku prasidės nauja trockistų byla. Visoje S. Rusijoje eina areštai ir kova ten vis labiau įsigali tarp stalincų ir trockistų.

Norėjo nužudyti Staliną?

Vokietijos spauda paduoda žinias iš Maskvos, kad ten tapo areštuotas vieno teatro direktoriaus Ljadovas, kuris, esą, Stalino lozon buvo padėjęs pragaro mašiną ir laukė kaip Stalinas tik ateis ir jį nužudyti. Tačiau tą žinią Maskva užginčijo. Be to, telegramos praneša, kad tapo susektas naujas trockistų samoklas nuversti Stalino diktatūrą. Žodžiu, ir Sov. Rusijoje prasidėjo vėlniava.

Japonijos parlamento rinkimai

Balandžio 30 d. Japonijoje bus renkamas parlamentas. Jokios priešrinkiminės propagandos nevedama. Paskutiniu laiku Japonija pradėjo krypti prie fašizmo. Tai įsitirado ir antifašistų, kurie smarkiai pradeda veikti.

— Gegužės 1, 2 ir 3 d. Brazilijoje bus šventa. Pirmo Gegužės—darbo žmonių solidarumo šventė, 2 geg. sekmdienis, o 3 gegužės Brazilijos atadimas. Tai švėsime net 3 dienas.

LAIŠKAI REDAKCIJOJ

Atsiimkite laiškus

Jn. Zakarevičius, Jn. Riauba, A. Vitkevičius, O. Vasiliauskienė, P. Simonis, D. Vanags, V. Sadzevičius, K. Inkratas, Jn. Sadauskas, P. Lazdėnas, Jrg. Garška, E. Miškinis, J. Raulinaitis, Jn. Genys, K. Trimonis, J. Velutis, Jn. Visockis, Jn. Jakučionis, P. Lesčinskas, Jz. Sadauskas, K. Astrauskas.

DR. M. FUCS

Gdytojas - Operatorius - Akušeris - Moterų ir viduriu ligos

Dra. Feiga Fucs
Vaikų ligos

Dra. Beila Fucs
Moterų ligos ir akuserija

Gydymas elektra, Diathermia, Ultravioletiniai spinduliai

Nuo 9 iki 12 v. ir nuo 1 iki 9 v. v.

Konsultorija: Rua da Moó'ca, 512 F sobr.

Neturtingiems apžiūrėjimas už dyką.

Apžvalga

KALBĖKIT IR SANPROTAUKIT

"Lietuvio" redaktoriai, matyt, taip yra apjaukę nuo nuolatinės demagogijos ir šmeižtų, kad kalbėdami net protą pameta. Jeigu jau tokie dalykai dedasi redakterių galvose, tai reikia susilaikyti nuo bile kokios kalbos. Nes kieno protas liežuviu nevaldo, iseina špėtnas dalykas.

Pereitos savaitės laidoj "Lietuvio" redakcija savo vardu išėjo straipsnį apie "vienybę", kur, tarp kitko, sako jog Lietuvos Organizacijų Centra organizuoja "bespalvis Lietuvos Aidas Brazilijoje" su "Katalikų Bendoruomene ir Rytu."

Ar šitame pasakyme nesirodo apjakimas "Lietuvio" redaktorių? Juk jie gyvena ne pirmą dieną ir, rodos, turėtų gerai žinoti, kas dedasi lietuvių kolonijoj. Taip pat turėtų skirti laikraštį nuo organizacijos. Jau ne be viena sykį buvo rašyta mūsų spaudoje, kas organizuoja Centrą — tai Brazilijos lietuvių legalės organizacijos. O "Lietuvio" redaktoriai klidėja ir tą savo klidėjimą žmonėms rodo, sakydami kad Centrą organizuoja laikraštis Aidas.

Laikraštis Aidas, būdamas nepriklausomas ir tarnaudamas be išimties visiems lietuviams, paremia tą darbą, kuris yra dirbamas bendrai kolonijos naudai ir visai nežūri, kas tą darbą dirba — Petras, Jonas, ar Baltras, taip pat, kaip Aidas remia ir Brazilijos lietuvių organizacijų Centrą.

Taigi, gerb. "Lietuvio" redaktoriai, truputėlį logikos, daugiau proto, o mažiau klidėjimų ir demagogijos turėkite savyje.

LIETUVA — NERESPUBLIKA...

Lietuvos tautininkai jau norėtų panaikinti ir respublikos vardą. Štai, V. Rastenis "Mūsų Krašto" 9-tam numerį rašo:

"Respublika Lietuvos valstybei vadinti šiandien visai nebetinga. Visų pirma todėl, kad tai yra labai jau mums svetimas žodis. Antra — Lietuva nėra ir jau nebus tokia respublika, kokia buvo įprasta tuo vardu vadinti. Lietuva pasilikis valstybė savaimingai sutvarkyta."

Na, o kas yra "savaimingai sutvarkyta valstybė"? Rastenis to neįsiskina. Bet ir nereikia. Visiems juk aišku, kad dabartiniu laiku Lietuva yra tautininkų melžiamas karvė.

Bet klysta šitas melžėjas manyamas, kad "Lietuva jau nebebus respublika."

LIETUVOS VYRIAUSYBĖ NEATSISTATYDINO

Havas buvo paskelbęs iš Kauno žinią, kurioje sakoma, kad atsidarino Tubelio kabinetas. Šią žinią pakartoję visi S. Paulo lietuvių laikraščiai. Bet, Havas paleidęs klaidingą žinią ir kitus suklaidino. Lietuvos vyriausybė neatsistatydino ir, žinoma, švogerių valdžia neatsistatydins tol, kol "neatsistatydins" jos Lietuvos liaudis.

"NEPABAIGTI ŽMONĖS"

Kaune kunigai pradėjo leisti dvasiavainių laikraštį, pavadintą "Vyru Zygia". Ir štai ką jie ten rašo:

"Suaukęs vyras šbe moters yra lyg nepabaigtas, pusiau padarytas žmogus."

Kadangi visi Romos katalikų kunigai yra suaukę vyrai, bet neturi moterų, tai aišku, kad jie čia kalba apie save. Vadinaši, jie yra "nepabaigti, tik pusiau padaryti žmonės".

LIETUVA

Daugiau generolų. — Šiomis dienomis Smetona pakėlė į generolus da tris tautininkus: Dirmantą, Navaką ir K. Musteikį. Pakėlimas į generolus reiškia algų pakėlimą.

TIRADENTES

Kiekviena tauta turi savo neužmirštamą, istorijos įamžintų karžygių, kovojusių, viską aukojusių už savo tautos laisvę. Daugelis yra net ir gyvybę atidavusių už savo tautos laisvę. Tai tikrai yra dideli tokie pasiryžėliai ir verti yra didelės žmonijos pagarbos. Išsižadėti gyvenimo malonumų ir net savo gyvybės už tautos laisvę, gali tik tas, kas tikrai myli savo tautą, kas brangina žmogaus laisvę.

Brazilų tauta šiandieną lenkia savo galvą prieš didįjį liaudies karžygį Tiradentes (Joaquim da Silva Xavier), kuris, brangindamas laisvę, stoji neįgion kovon su atėjūnų (portugalų) priespauda.

Lietuviai žino vergijos ir svetimųjų priespaudos pančius, nes lietuvius ilgus šimtmečius žvangino jais, daug savo pasiryžėlių palaidojo ant kartuvių, kol, pagaliau, susmuko milžinų galybė ir lietuvis sutraukė jo laisvę varžančius pančius.

Brazilai taip pat ilgai nešė svetimųjų "globą" ir daug nuo jos kentėjo. Nors ir labai spaudžiami, bet dvasios, kuri veržėsi laisvėn, niekas negalėjo supančiuoti. Laisvės išsiilgimas augo brazilų tautoje, jis apėmė visą liaudį. XVIII šimtmečio pabaigoj brazilų tautos judėjimas pasiekia aukštą laipsnį, kyla krašte revoliucijos, sąmokslai, mėginimai pasiluosuoti nuo portugalų valdžios. Revoliucinis judėjimas gan plačiai išsiplėtęs Minas es-

tade. Villa Rica miestas buvo brazilų revoliucijos centras, o to centro vadu buvo Tiradentes.

Kaip nestinga išdavikų šiandien, taip jų buvo ir anais laikais. Villa Ricos judėjimas tapo patsidavėlių išduotos ir to judėjimo vadai atsidadė kalėjimuose ir laukė žiaurios bausmės. Ypačingai didelė bausmė laukė Tiradentes.

Portugalijos teismas pasmerkė Tiradentes pakarti miesto aikštėje dalyvaujant viso miesto gyventojams, jo kūną sukapti į keturias dalis, o galvą užmauti ant aukšto stulpo ir rodyti brazilams, kad daugiau niekas nemėgintų kelti "buntų" prieš atėjūnus.

1792 m. balandžio mėn. 21 d., nuo pat ryto rinkosi prievarta varomi žmonės į miesto aikštę, kur stovėjo pastatytos kartuvės. Kariuomenė, karališka gvardija, puikliausiai išsipuošę valdžios žmonės renkasi aikštėn dalyvauti nužudyme Tiradentes. Visas miestas buvo įsakytas išpuosti, kaipo džiaugsmo dienai, kad išbraukiamas iš gyvųjų tarpo pavojingiausias žmogus.

Atvedamas prie kartuvių Tiradentes, paskaitomas sprendimas ir nužudomas. Jo kūnas tapo sukaptas ir išniekintas, o jo einiai tapo paskelbti niekšais.

Taip žuvo brazilų laisvės laisvės kovotojas Tiradentes, kurio vardas šiandieną kiekvieno brazilo su pagalba tariamas. Jo nužudymo diena paskelbta nedarbo diena.

Lietuviu Dienos nebus

SÃO PAULO PARODOS, LIETUVIŲ DIENOS RENGIMO KOMITETO VALDYBOS POSĖDŽIO NUTARIMAI

São Paulo Parodos, Lietuvių Dienos Komiteto Valdyba drauge su chorvedžiais apsvarsčiusi lietuvių dienos rengimą, nutarė:

1. S. Paulo Parodoj "Lietuvių Dienos" nerengti dėl šių priežasčių:

a) Kadangi "Lietuvių Dienos" programoje sudaro svarbiausią dalį dainos, o tinkamai dainoms pasirošti reikalinga ilgesnio laiko (turint galvoj, kad paroda prasideda š/m. balandžio mėn. 21 d.) dėl to nėra laiko tinkamai lietuvių dienai chorų paruošti. b) Pats pagrindinis lietuvių dienos programos turinys — parodyti lietuvių tautinius papročius, atvaizduoti senovės lietuvių vestuves, tautiškus žokius ir kt. Šiam darbui vykdyti K-tas neturi reikalingiausių priemonių: tinkamų rūbų, įscenizuotų vestuvių apeigų, bei kitos, tam reikalingi medžiagos.

c) Komiteto Valdyba kreipėsi į DULR prašydama prisiųsti tautišku rūbų pavyzdžių, ir šiaip tai dienai tinkamų tautodailės eksponatų. Bet DULR, matyt, "Lietuvių dienos" rengimu nesucidomėjo, nes ne tik kad neatsiuntė prašomos medžiagos, bet ir prašymą nieko neatsakė.

d) S. Paulo lietuvių organizacija Lietuvių S-ga Brazilijoje prie šio darbo nesideda, jo nepalaiko ir dar ji griaua raštu ir žodžiu.

2. Kad pažymėti S. Paulo viešosios 50 metų ir naujosios (pokarinės) lietuvių 10 metų imigracijos sukaktuves, Komiteto Valdyba nutarė išleisti atskirą leidinį, kuriame būtų nušviestas Brazilijos lietuvių kultūrinis ir ekonominis gyvenimas.

3. Užbaigus šį darbą, visą Komiteto archyvą perduoti Lietuvos Konsulatui, šio darbo iniciatoriui.

Valdyba: (Pasirašo — Feliksas Čemarka, Antanas Dutkus, J. Stankūnas).

Chorvedžiai: (Pasirašo — J. Tamoševičius, Girdauskas, J. Stankūnas).

São Paulo, 1937 m. balandžio m. 17 d.
V-čio Viktoras.

Samanotų Lušnelių Sakalams

Kas vėjai, aušros mums jauniems!
Mus viesulai lopų liuliavo!
Kaip šuo lydėjo vargas mus,
alkis, kaip vilks dantims kaleno.

Et, plytlaižiai, šalin iš kelio!
Nelinks mūs keliai jūs stabams!
Už aukšą mūsų nenupirksit —
aukštybės tinka sakalams!

Su tais, kurių delnai pūslėti,
nuo darbo sulenkti pečiai,
kuriuos vargų našta prislėgė,
su tais plasnoja sakalai!

Mes mylim laisvę, laisvę plačią,
ir nevagiame jos iš kitų,
o dar labiau mes mylim saulę,
ji — priešas nakties klaidumų.

Balanda

Mūs bočių šalis dainomis išpinta,
Kiek daugel ji amžių kentėjo!
Vergijos retėžiais tvirtai surakinta,
O dvasioj vis augo, laisvėjo.

Ant karo griūvėsių prašvito jos akys,
Už marių nudžiugo lietuviai.
Jie leidos tėvynėn pasotinti dvasią —
Pagelbėt jai sunkiame būvy.

Suvargintam krastui kiekvienas su-
[kavo,
Norėjo lūšnelių apšviesti vaikus;
Visi jie norėjo laisvę aleuoti, —
užmiršti žiauriausius carizmo laikus.

Agr. Br. Lauksas.

BRAZILIJOS LIETUVIŲ ORGANIZACIJOS IR SPAUDA

("Lietuvos žinioms" nuorašas "Lietuvių Aidiui Brazilijoje").

Lietuvos spaudon laikada atklysta apie mūsų organizacijas ir spaudą žinų nevisai tikslų ar net tendencingų, apie kurias tenka šia proga ir rašyti.

Brazilijos liet. organizacijas ir jų tikslus, yra anksčiau šiame laikrašty aprašęs mokytojas S. Bakšys, kuris gyvendamas S. Pauly, su jomis yra gerai apsisąžinęs. Tik gaila, kad, kaip Kauno valdininkas, kaip kurias gan tendencingai apibūdina.

Kolonizacijos B-vė "Grūdas", kurios šnariu esu, aprašyta bendrai teisingai, išskyrus išvadą, bet jos silpnumo priežastys glūdi daug giliau, negu autorius nurodo. Jos atrodo sekančiai:

1) Lyg tik Grūdas persitvarkęs ėmėsi kolonizacijos propagandos darbą, tuoj DULR lėšomis leidžiamas laikraštis "Lietuvius" pradėjo tarpinti Grūdai nepalankius atsiliepimus.

2) Lietuvos spaudoj tuo laiku pasirodė žiautė, kad S. Paulo lietuviai biznieriiai nori praveisti liet. kolonizaciją.

3) Tuo pat laiku atvyksta rašytojas M. Šalčius su "taikos lazdele" vienoj ir Bolivijos kolon. planu kitoj rankoj.

4) Galop, vietoj Lietuvos valdininkai išsižioja... "vyrai, be pinigų ir pasitikėjimo nleko nebus."

Nežūrint to, tuo laiku L. R. Konulas Gaučys įstoja Grūdai nariu, tuo jį paremdamas tiek moraliai, tiek materialiai.

Stebinančiam dalykui eiga šis šalis, atrodo, kad DULR šelpiami "lietuvių namai" su savo "Lietuviu" yra nepatenkinti, kam to darbo imasi ne jų žmonės, nes jei tą sunku, bet labai naudingą darbą praveistų sėkmingai, tai reikėtų prieš triumfą, o sau duonos netekimą. Todėl šita opozicija ir buvo kelių asmenų asmeninis, bet ne visuomeninis reikalas. Ar buvo ir kitos priežastys, nežinia, nes "Lietuvius" jų nenurodė, gi konsulo įstojimas į "Grūdo" narius, visas abejones išblaškė.

Žodžiu, "Lietuvius" tai buvo pirma Kauno išlaikoma kirmėlė, kuri dygstančio "Grūdo" šaknis kramtė bėdavodama, kad lietuvių tarpe nesą vienybės, kad vėni kitiems kenkia ir t. t.

"Sviesa" prie tos rūšies kenkėjų priskirti negalima, nes jos redakcija "saugo" savo parapijos, kaip mama dukters, onatą...

"Pinigų ir pasitikėjimo" linksniamas, tai irgi savotiška kirmėlė, nes kiekvienas nugirdęs iš inteligento tuos žodžius, apsigalvoja — ar nebus afera? Nes čia žodis "kolonizacija" iki šiol virto "afera" visą dešimtmetį. Gi jei dar pridėti žodį "biznieriiai", tai gaunasi keturios baidyklės, kuriomis buvo apstatytas "Grūdas" pačioj dygimo pradžioj. Visą tai matydamas, būsimas kolonistas laikosi rezervuetai, laukdamas kol viskas paaiškės, o tuo pat "Grūdas" neauga, taip kaip galėtų.

Iki šiol Braz. lietuvių kolonizacija koncentruojasi S. Paulo prėmiesiuose. Kas kolonizuoja seno autobuso būdą, kas paėmęs išmokėjimui sklypą apie 500 kv. m. lėpina sau namelį, o kas turi daugiau lėšų pabando kurtis toliau nuo miesto, bet tokių labai mažai ir nesant lietuviškos kolonijos apsisostoja vienas ar su keliais kaimynais kokiame užkampy visų užmirštas. Tokioj padėty ištautėjimo pavojus didžiausias, apie jį nuolat kalbama, bet per visą praeitą dešimtmetį niekieno nieko nepadaryta, kad to išvengus, suburiant visus vienon vieton, o net priešingai veikiama.

(Bus daugiau)

GINKLŲ IŠBANDYMAS ISPANIJOJE VIENUOLYNAI

Stame pilietiniame Ispanijos kare daugelio valstybių modernieji ginklai yra pirmą kartą išbandomi. Ten visai aiškiai eksperimentus daro Vokietijos generalinis štabas. Kai kuriuos ginklus sukilėliams jis vien tik ir teisiūnia išbandyti; ilgiau jais gen. Francui naudotis neleidžiama. Taip, pav., tik vieną kartą prieš respublikonus buvo pasiūsti sunkieji kovos lėktuvai, bet jie tuojau vėl buvo atitraukti. Kartais net susidaro įspūdis, kad vokiečių dalys čia daugiau vyksta pamokyti, negu gen. Frankui suteikti tikrą paramą. Deugumas vokiečių lakūnų Ispanijos fronte būna tik tris savaitės; paskui jie grįžta į Vokietiją. Tas nuolatinis jų keitimas ir yra praktiškas apmokymas. Susidaro lyg tam tikra taisyklė: kiekvienas lakūnas turi bent kartą bombonešiu bombarduoti Madridą.

Visai Europai patys svarbiausi yra tie duomenys, kurie surinkti oro mūšiuose Ispanijoje. Jie yra tikrai gėdingi, daro gėdą Hitlerio aviacijai. Nėra nei mažiausios abejonės, tas jau yra pripažinta visų liūdininkų, kad tam tikri lėktuvai, kuriuos turi Madrido vyriausybė, techniškai viršija vokiečių lėktuvus.

Tie puikus vyriausybės bombonešiai yra apie aštuoniasdešimt kilometrų greitesni už tokius pat vokiečių lėktuvus, o naikintuvai dar labiau viršija vokiečių naikintuvus. Italų lėktuvai taip pat yra geros kokybės. Vokiečių lėktuvai yra tik trečioji vietoj; juos viršija net francūzų lėktuvai — bet į Ispaniją atsiūsti lėktuvai yra pasenusio francūzų tipo, matyt, jau naudoti — ir francūzų aviacijai šie pasenusieji aparatai nėra daugiau charakteringi. Apskritai, galima pasakyti kad Ispanijos vyriausybės lakūnai yra daugiau apmokyti, kaip sukilėlių lakūnai.

Francūzų lakūnai, kurie kovoja vyriausybės pusėj, nėra patys geriausi; jie, gal būt, stovi antroje vietoj, bet jie sugeba daug daugiau nuveikti, kaip jų priešai, vokiečių ir italų lakūnai. Drasios lygių jėgų oro kovos jie neišlaiko; apšaudyti Madridą jiems pasiseka tik netikėtuose užpuolimuose. Bet jei respublikonų naikintuvai laiku pasirodo, tai sukilėliai puolikai skuba nešintis šalin, net nešimėte savo bombų. Sukilėliams nepavyko iš oro užvaldyti Madrido. Vien tik siaurame Madrido fronto ruože per du mėnesius

respublikonai numušė septyniasdešimt vokiečių ir italų lėktuvų.

Tai yra nepaprastas sugebėjimas, nes juk garsoji Richthofeno eskadrilė Didžiajam kare pusantų metų tenuušė tik dvigubą skaičių prieš lėktuvų, būtent 147.

Vyriausybės lakūnai naudoja tam tikras bombas, kurios labai stebina net ir specialistus. Jos viską mirtinai naikina daugiau kaip 80 metrų spindulio apskritime. Taip pat yra puikus tos pat kilmės vyriausybės tankai, kurie labai viršija italų tankus. Prie Ileskos jie sunaikino italų tankus. Šių tankų pirmenybę pripažino net ir francūzų dešinioji spauda ("Journal" Ispanijos karo koresp. ir "Figaro" karo kritikas). Vokiečių tankai yra daug geresni už italų, bet ne geresni už čia minimus Madrido vyriausybės (rusiškų) tankus. Apskritai, tankai Ispanijoje negali pilnai savo veikimo išplėsti; žemės paviršius čia jiems netinkamas; lemiamos fronto linijos yra per trumpos ir negalima plačiau manevruoti.

Vokiečių kariuomenės vadovybės pasididžiavimą sudaro tik priešlėktuvinės patrankos, trumpai vadinamos Flak (Fliegerabwehr Kanone) ir prieš-tankinės patrankos — Tak (Tank Kanone). Dėl šių vokiečių prieštankinių patrankų yra dvi skirtingos nuomonės: vienas aukštųjų gen. Franco armijos vadovaujančių karininkų pareiškė, kad jas dar reikia tobulinti, bet yra francūzų specialistų, kurie jas labai aukštai vertina. O dėl vokiečių priešlėktuvinė patrankų, Flak, tėra tik viena nuomonė: jos yra labai geros, turi puikius krypties instrumentus ir šaudo automatiškai. Bet vis dėlto ir jos respublikonų aviacijai nepadarė per daug didelių nuostolių.

Viską suvedus, fašistinės valstybės šiame moderniosios karo technikos išbandymo kare nepuikčiausia pasirodė. Nei vienas svarbesnis jų ginklas neturi didesnių pirmenybių. Bet kita Europos valstybė, dažnai dėl jos atsilikiosios technikos pajuokiamą (taf Rusija) įrodė, kad jos aviacija ir kita karo medžiaga pilnai išlaiko konkurenciją ir stovi pirmoje vietoj. Geringas turi pagrindo apgalvoti.

Vokiečių doktrina kad karą galima laimėti tik žaibo greitumo puolimais, prie Madrido gavo didelį smūgį. Čia kaip tik pasitvirtino Sovietų

(Tąsa iš 15 Nr.)

Taip sv. Benediktas ir sudarė bendruomenes. Vėliau jis įkūrė gūrsų Monte Cassino (Kasino) vienuolyną.

Bet slinko amžiai,ėjo gyvenimas, viskas keitėsi. Iš pagrindų pasikeitė ir vienuolių gyvenimas: pirmųjų amžių atsiskyrėlių ir vienuolių dvasia (dingo, o jos vieton atsirado grynai pasaulietiški dalykai. Vienuolynai vis nuolat ir nuolat ėmė turtėti: įsigijo didžiulius, dažnai tiesiog milžiniškus žemės plotus, buvo pasistatyti gražiausi rūmai, prisikrauta auksa, sidabro, visokių brangenybių turtų. Vienuolynai buvo statomi Italijoje, Ispanijoje, Portugalijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje ir kt. ir vis dideli, ir vis gražūs, ir vis auksu ir sidabru išpuošti. Jeigu jūs nuvažiuotumėte į aukščiausias minėtus kraštus ir galėtumėte aplankyti garsiuosius vienuolynus, jūs savo akimis nenorėtumėte tikėti: vienuolyno turtais jus apsvaigintų. Jūs pamatytumėte didžiulius rūmus su koridoriais, su kolonomis, su salėmis ir kambarių kambariais, jūs pamatytumėte vidury kiemus, gėlių prisodintus, fontanais papuoštus. Ir visur, visur, kur tik jūs eitumėte, jus svaigintų žibėjimas: kolonos išpuoštos karnizais, salės žiba auksu ir sidabru, visur tvrtas, didelis, begalais iurtas.

Ir jeigu jūs visa tai norėtumėte palyginti su Evangelija, su pirmųjų krikščionių gyvenimu, koki milžinišką skirtumą jūs gautumėte: juk kaip visa tai toli nuo pirmųjų atsiskyrėlių ir vienuolių neturto, nusizeminimo, klusnumo, kaip visa tai toli nuo anksčiau išrašytų Evangelijos žodžių "jei nori būti tobulas..." kaip visa tai toli nuo Kristaus dvasios...

Suprantama, kad tokiam žibėjime ir gyvenime buvo kitoks, negu urvuose ar uolose gyvenusiųjų. Viduramžiais daugis vienuolių gyveno turtuos paskendę, lėbaudavo, linksminavosi ir t. t. Didžiules žemes nudirbdavo pasamdyti tarnai, arba būda-

vo išduodamos činčininkams. Vienuoliai nieko nedirbdavo, daugis turėdavo tarnus. Esant tokiam gražiam gyvenimui, į vienuolynus stodavo ir tokie žmonės, kurie su pamaldumu nieko bendra neturėjo. Į vienuolynus ėmė stoti net turtingi bajorai (nuo to to vienuolynai dar labiau turtėjo, nes turtingieji savo turtus užrašydavo vienuolynui). Vienuolyno viršininko — abato vieta buvo lygi maždaug kunigaikščio vietai; todėl į abatus buvo skiriami turtingųjų ponų (kunigaikščių, grafų ir kt.) sūnūs. Daugis tų abatų buvo pasaulietiniai žmonės, apie vienuolišką gyvenimą jokie supratimo neturėjo. Daugis jų buvo paprasti ištvirkėliai, todėl suprantama, kokias dvasias galėjo viešpatuoti tokiuose vienuolynuose...

Bet vis dėlto vienuolynai žmonijai ir daug gera yra padarę: tamsiais laikais vienuolynai būdavo lyg kokie žiburėliai, iš kurių sklisdavo šviesa šviesa. Vienuolynuose būdavo perrašinėjamos senovės knygų ir tuo jos buvo išgelbėtos nuo pražuvimo. Prie vienuolynų būdavo mokyklos, kur buvo auklėjami vaikai, ir tt. ir tt.

Esant tokiai padėčiai, buvo mėginta vienuolynų gyvenimą sureformuoti, grąžinti vėl neturto dvasią. Tai sv. Pranciškaus, sv. Dominiko ir kt. naujai įkurtieji ordenai.

Naujaisiais amžiais buvo įkurta dar daug įvairių vienuolių ordenų. Ypač paminėtinas čia jėzuitų ordenas — Jėzaus Draugija, įkurtas sv. Ignaco Lojolco. Bet šitas ordenas ilgainiui tiek prisirinko juodų dėmių, kad turėjo būti panaikintas (jėzuitų ordeną panaikino pop. Klemenso XIV 1773 met.). Jėzuitų ordenas vėliau vėl buvo atnaujintas.

Mūsų laikais dar tebesama daugybės įvairių vienuolių ordenų, o vienuolių gyvenimą galime užtikti beveik kiekvienam krašte.

"L. U."

(Pabaiga)

Mirties Laukiant

VL. CIVINSKAS.

Vaidelis iš Kalinių Gyvenimo

(Tęsinsys iš 16 Nr.)

Diena buvo saulėta, graži. Atrodė, kad gamta nori suvilioti Ladugą, privorsti jį gailėtis savo dylančio gyvenimo. Grotų šešėliai krito pro mano langą ir kryžiuosiai betono grindyse tik iki piet, ir dabar man teko gerėtis ir liueti, bežiūrint į palūs dumėčius debesėlius danguje.

Pereitą naktį Laduga miegojo gerai. Jis nesikankino dėl to, kad mirtis taip arti. Aš visą naktį išbudėjau, laukdamas, bene jis pašauks mane, pagautas nerimo. Bet jis nenorėjo drumsti man nakties ramybės. Šitas žmogus savo ramumu buvo vertas didelės pagarbos. Žmonių veislėje mažai atsiranda asmenų, kuriems vis tiek tas pats: mirti ar gyventi. Ir štai dabar vienas ten už sienos... Ir tas pats laukia mirties.

Vakarop jis darėsi mažiau ramus. Jis vaikščiojo nuo durų prie lango, pamiršęs ir mane. Tik retkarčiais stabtelėdavo ties krosnim, pasakydavo keletą padrikų žodžių ir vėl mėtavo zingeniais kameros grindis. Ir tie žodžiai, kuriais jis kreipdavosi į mane, buvo duslus persigėręs karčiu nerimu.

Aš nepajėgiau atsitraukti nuo krosnies, kalbėjau jam daug, raminau, kiek galėdamas jį. Ir, nors žinojau, kad mano žodžių jis negirdi, kad jis toli nuo krosnies ir kad tie žodžiai mažai jį galėtų paguosti, kalbėjau jam vis tiek be paliovos, ką tik sumanydamas.

— Ir velnias apšėdo mane! — pasakė prieš saulės laidą: — Kai pamaniau, kad kulky spiečius ryt susmogs į mano kūną, lyg neįjauku darosi. Ir aš jau nerimstu. Man valdinai artimųjų veidai, nuo kurių aš atskirtas, gimtojo miesto gatvės ir šitai mėlynai... Man labai neramu.

Ir dar: — Nemirsiu aš!... Klausyk, nemirsiu!... Juk jie žmanę nežudyst!... Jie neturi tam teisės!...

Į kameras leidosi prieblanda, kuri švininiais šešėliais gulė kampuose. Iš gatvės sklindęs per dieną triukšmas lyg ir aprimo. Mes pasijuto me greitai tamsoje ir voltui įsėjokjome savęs. Kiekvienas buvome nesavas: jį kankino nerimas, aš roviau sau plaukus, negalėdamas ir nemokėdamas jo paguosti. Taip, aš nepaguodžiau jo, ir man taip buvo sunku klausyti jo blaškymosi kameroje.

Rusijos strategija, kuri taip pat yra principiniai ofensyvinė, bet dėl vis ofensyvai sąlygų ir padidintų gynimosi šansų kyla iš gilaus atsitikimo. Sie Ispanijos patyrimai patvirtins ir Francūzijos defensyvinę strategiją; Mazino liniją vokiečių puolimui žada daug kitokių stebėtinumų, kaip Madrido namų eilės.

"L. Z."

Du Lietuvos vienuoliai išlošė daug pinigų ir metė vienuolyną

Balandžio 13 d. iš Kauno pranešama, kad Kauno vienuoliai išlošė valstybės loterijoje stambiausią premiją ir gavę pinigų, vienuoliai metė vienuoliškus rūbus ir išėjo iš vienuolyno. Mat, jie su pinigais tikti turėti dangaus karalystę ir ant žemės.

Jame pabudo savisaugos instinktas. Mirtis, kuri pirmiau jam buvo suprantama ir nebaisi, išgąsdino jį. Jis ėmė kalbėti beprasmius žodžius, bėgoti iš kampos į kampa kameroje. Jis panašėjo į beprotį, nerandantį savios vietos ir vis šaukiant... Bet jo šauksmas nerado atbalsio. Tik ties durimis šliaužiojo sargų žingsniai, sekdami jo judėjimus.

Maniau, kad jis neištvers nepamisęs. Pyktis ir nerimas tužmastis ir beviltė — visa susimaišė jame.

Pilnaties mėnuo pakibo virš niurkaus kalėjimo, fatališka šviesa pripildydama kameras. Jo daužymasis aprimo. Aš įtempiau klausą ir tarytum girdėjau jo kukčiojimą. Taip, mėnesieną jį pravirkdė. Jis verkė, tasai mažas vyriškis, kurfame tiek daug buvo valios ir ramybės. Ir jo asaros mane paveikė, labiau, negu tas triukšmas, kada aš tik vargais — negalais galėjau išsėdėti prie krosnies. Dabar aš susiėmiau galvą ir pats sudribau savo naruos. Aš negalėjau sulaikyti asarų net iki kraujų sukasdamas lūpas. Aš verkiau, kaip mažas vaikas, pasilikęs be mamos, kaip apvilta mergaitė. Verkiau aš, senas kalinys, gyvenime tik kančiom ir skausmais užsigrudinęs...

Bet vėl jo kameroje prasidėjo triukšmas. Jis, kaip laukinis, puolė prie durų, kumštėmis daužė jas, šaukė, rėkė, keikė. Aš niekad nemaniau, kad mirties stichija šitai gali pakeisti

žmogų, kuris dar prieš koletą valandų juokėsi iš viso to, kas yra brangintu gyvenime. Bildėjo juodos geležiniai kaustytos durys, bildėjo jo kameros. Atrodė, kad visas kad visas kalėjimas kyla į šitą nerimo šauksmą. Bet daužėsi tik vienas žmogus...

Tai buvo baisi naktis. Aš ilgai atminsiu šitą naktį. Atrodė, kad valandoje telpa amžiai ir valandos slinko taip lėtai, tarytum jos ilgeenės už žmogaus gyvenimą. Kalėjimas miegojo, ir tik triukšmas gretimoj kameroj trukdė nakties tylą. O gal girdėjo vienoj kitoj kameroj šitą beviltį šauksmą. Bet ką tie bedaliai galėjo padėti pasmerktajam, jei tie, kuriems piršto pajudrinimo pakanka, kad jis gyventų, nenorėtų dargi to piršto pajudinti.

Naktis buvo tamsi, kaip rašalas, kaip prašto žmogaus ateitis. Tolimos žvaigždės spindėjo šaltai, nemirkiojamos. Mėnuo senai dingo už horizonto. Bet jo daužymasis vis netilo. Tik dabar stebiuose, kaip jam užteko tiek jėgų šitai daužyti visą naktį. Laduga nuo durų pasitraukė, susikruvinęs į jas nagus ir prišoko prišoko prie lango. Jis stengėsi išlaužti grotas, nors ir tada būtų beprotybė mėginti pabėgti iš antro aukšto gerai saugomu kiemu. Čia jo pastangas nutraukė šūvis, sukrėtęs nakties tamsą. Sargas pastebėjo kalinio veržimą ir pasiuntė ton pusėn kulka. (B. d.)

Rusiskos dainos ir muzikos

Žymiausieji São Paulo rusų muzikai ir dainininkai, plačiaja muzikos meno programa: Choro, Solo, smuikomis ir balalaikomis linksmina svečius kiekviena vakarą užsigoja "Bar Rio Branco" rua Visconde Rio Branco 461, kampas rua Victoria.

Kviečiame atsilankyti. Seimininkai lietuviai.

LIETUVIS DAILININKAS

São Paulo, gatvėje Newton Prado, 140 lietuvis LIONGINAS PAZIKAS turi atidares dailės-paišybos studiją. Piešia įvairius paveikslus, portretus ir t. t. ant drobės alėjiniais dažais. Kas nori turėti gražų portretą, tesikreipia ten. Taip pat ten taisomi laikrodžiai ir kiti dalykai

Kam klausti

Kur siūdintis rūbus, kad jie būtų dailūs ir puoštų žmogų? Tas visiem žinoma, kad tik

Galecko Siuvykloje

siūvami pagal naujausias madas rūbai iš įvairiausios medžiagos — vietinės ir užsieninės. Darbas pagal savo kokybę yra pigus, atfiekamas sąžiningai, diplomuoto siūvėjo Galecko prižiūrimas.

Tad visi ir siūviasi rūbus Galecko siuvykloje.

Duque de Caxias, 257 Telephone 4-1457

SKILVIS IR KEPENYS

Moderniskas, greitas ir tikras gydymas skilvio ir Kepenų specialisto

BE OPERACIJOS

Vidurių skausmai, skilvio išsiplėtimas, protinis nusilpnėjimas, sifilio ligos, skilvio uždegimas, rūgymas, skilvio votys, įvairūs diegliai ir kitos ligos pagydoma be operacijos. Įvairios MOTERŲ LIGOS gydomos irgi be operacijos, tik su inžeksonais. Jei sergi, tai šiandien pat kreipkis pas

Dr. Povilą -- Santa Casa Medico ir chirurga

Priėmimas nuo 11 iki 12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.

Rezidencija ir Konsultorija: Rua Silva Pinto, 444. (Bom Retiro). Tel.: 5-4175 — São Paulo.

PASTABA. Vyksta i namus bile valanda diena ir nakti.

Lietuviai, dėmesio!

Lietuviai, kiekvienas pasistenkite pažinti siuvyklą

LIETUVA

K. Zebrausko ir P. Ambrozевичiaus

Čia yra didelis pasirinkimas įvairiausių medžiagų. Už darbą garantuojame.

Lietuvių siuvyklų yra daug, bet SIUVYKLA LIETUVA tik viena

Rua General Ozorio Nr. 161 S. PAULO

(tar. Luz ir Sorocabana stočių)

Dėmesiol

Dėmesiol

PIRMOJI LIETUVIŠKA KAKLARAIŠČIŲ DIRBTUVĖ JONO ZACHARKOS

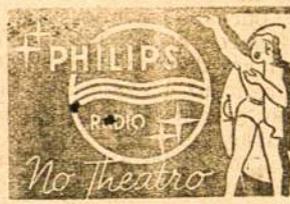
ant rua da Moóca 349 pirksite viską pigiau kaip kitur. Gaunama viskas kas reikalingiausia gyvenime kaip kaklaraiščiai, marškiniai, nertiniai, kelnės, kojinės vyrams, moterims ir mažiausios smulkmenos. Greitu laiku bus ir moterims gražių dalykų. TAIGI ATsilankykite ĮSITIKINTI

Rua da Moóca, 349

SÃO PAULO.

RADIJAI PHILIPS

Parduodame naujausių tipų ir geriausių firmų, kaip

"Philips" ir kitų ilgam išsimokėjimui. Kadangi dangeli pirkdami radius, nuperka senus, o sumoka pinigais kaip už naują, tad kad nepakliūti ant tokių pardavėjų, visuomet kreipkitės pas savo tautietį J. Juodgudį, rua Padre Raposo Nr. 156, kurie duoda išmėginimui kelioms dienoms. Išmėgine, tada įvertinkite prekę.

KIEKVIENAS TURI ŽINOTI,

kad darome visokių dokumentų vertimus, kaip pasų, metrikų, liūdijimų atestatų ir k., rašome prašymus, įgaliojimus, kontraktus ir kitokius raštus, paruošiame dokumentus gavimui "Cadermeta profesional" ir "Cadermeta de Identidade", dirbame šamadas ir naturalizacijos popieras ir suteikiame visokius patarimus. Klausiant patarimo laišku, reikia pridėti atsakymui pašto markę už 700 reisų. Asmeniškai ar raštu kreipkitės

Rua da Moóca, 309 S. Paulo

Dantų gydytoja

Dr. B. Levin

Diplomuota Saratavo universiteto ir buv. prof. Tišinskago asistentė Lvove Gydo, traukia ir deda dantis. Kainos pigios. Ligonius priima kasdien nuo 9 iki 12 val. ir nuo 2 iki 10 val. vak.

Kalba: rusų, lenkų, vokiečių ir kt. kalbomis

ADRESAS Rua Jose Paulino, 109. Tel. — 56307

(virė lietuviškos vaistinės José Paulino).

Dr. H. Schechtmann

Santa Casa Gydytojas

Vidujinių Ligų specialistas

Bendra Klinika vaikams ir suaugusiems

Ultra - Violetiniai spinduliai

Ligonius priima nuo 8 iki 9 v. ryto ir nuo 2 iki 8 v. v.

RUA DA GRAÇA, 66 TEL. 5-1451 S. PAULO

SIUVYKLA ESTAN

Siuvykla Estan — tai vintelė, kuri dirba už prienamiausias kainas ir atsako už darbą. Ten pat randasi didelis patogumas tiems, kurie nenori laiko gaišti ir užsakymai galina pasfrinkti iš padarytų kostiumų, nes siuvykloj Estan randasi didelis pasirinkimas puikausio išdirblio ir moderniausių medžiagų gatavų kostiumų nuo 130\$ iki 300\$. Be to, yra specialus skyrius moteriskiams rubams ypač paltams ir kostiumams.

Rua da Conceição, 79-a (Prė pat Luz stoties)

Ar atlikai savo pareiga?

Ar jau užsiprenumeravai laikrasti „LIETUVIŲ AIDA BRAZILIJOJ“? Jei ne, tai nieko nelaukdamas, skubėk pasiusti pinigus 12\$ ir Tamsta lankys „AIDAS“ istisus metus

Aidas, Rua da Moóca 309. S. Paulo.

FOTOGRAFAS is KAUNO

GILUC

Žinomas savo meniškumu darbu daro moderniškas visokių rūšių fotografijas iš geriausios užsieninės medžiagos papiginta kaina. Be to, europiečiams daroma nuolaida.

Adresas: RUA JOSÉ PAULINO, 118-a
Bom Retiro

DANTU GYDYTOJAS JOSÉ LEVKOVICH

Rua Silva Pinto 264 (antigo 46) Bom Retiro. Atsižvelgdamas į sunkų laiką nutarė sumažinti kainas už dantų gydymą ant pusės kainos, kaip antai: ištraukti dantį be skausmo 5\$000; plomba cidabro purceleno 8\$000.

Kalbama lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

Laivakortės ir Šamados

Čekiai — Depozitas — Pasportai — Legalizacija

Nori Tamsta iškviesti draugą ar giminę iš Lietuvos?

Laivyninkystės Bendrovė

MUNDIAL

Paruošia dokumentus pigiai, greitai ir sąžiningai išgavimul bile kurios „Šamados“ per kelias dienas.

Laivakortės ir Šamados iš bile kurios šalies siūloma pigiausiom kainom — už pinigus arba išsimokėjimui ilgam laikui. SKUBUMAS — GERIAUSIOS SALYGOS.

Nieko nedarykite nesiteiravę kainų pas mus LAIVYNINKYSTĖS BENDROVĖ „MUNDIAL“

A. Felmanas;
Praça Antonio Prado 3 sobr. (Priešais City Bank) Tel.: 2-8929 S. Paulo

LABORATORIJĄ MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS

(Nugarakaulio, smegenų, kraujo šlapimo ir išmatų)

Tikras ir geras

Dr. A. KANDIA IR M. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga, 242, 3 aukštas. Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

LIETUVIŲ VAISTINE

“José Paulino”

RUA JOSÉ PAULINO, 109 Teleph. 5-6307 (BOM RETIRO)

Visokių vaistų, parfumerijos daiktų, perryšimo medžiaga pigiausiomis kainomis.

Su pagarba Provizorius A. RUMMEL
Medicinos pagelba kasdien už dyka nuo 5 iki 9 v. v

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto)

Su didele praktika Europoj ir Brazilijoje

Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas
LABORATORIA: nugarakaulio smegenų šlapimo ir išmatų ištyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta
Rua Ypiranga, 193 app. 4- Telef. 4-0316 - S. PAULO

DAKTARAS

A. JAZARA SNEGE

(Maskvos gydytojas 1914 m.)

Vidujiniu, veneriniu ir moterišku ligų specialistas, chirurgas.

Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak. Ladeira Porto Geral, 12, salės 4 ir 5.

(Kampas rua Boa Vista ir 25 de Março)
Gyvenamoji vieta ten pat 5 andar Tel. 2-5068

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijos, Rygos ir Rio de Janeiro universitetų

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Gonoreja — Sifilis.

Gydymas kalnų saule.

Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak. Susikalbama lietuviškai.

Rua Barão de Itapetininga 37-A. 1-as aukštas. Tel. 4-1705.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro, 32 sobrelaja Tel. 2-6393
S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip antai: ekvandas, naturalizacijos, carteira de identidade ir kitus dokumentus.

KALBAMA LIETUVISKAI.

Dr. ADOLPHO TAUBKIN ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo Fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai (iprotikos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t.t.), skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2, 2-as aukštas
Telef. 2-1629

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val vak
KALBA LIETUVISKAI

Dr. A. Candia

VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS (Visose stadijose — aštrus ir kroniskas.) SIFILIS. Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7. Sekmadieniais nuo 10-12.

Rua Barão de Itapetininga, 242, 3 aukštas.
Tel. 4-0218.

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai

VAISTINE IR PERFUMARIJA MUNICIPAL

Farmaceutikas: A. Gorenstein

Cheminiai produktai, vaistai ir įvairūs mediciniški įrankiai. Kvėpalai užsieniniai ir vietiniai ir įvairūs preparatai.

Rua Barão de Itapetininga, 192 Telefonas: 4-7757

Komercinė Technikos Organizacija

“São Paulo”

INMĀOS RODRIGUES

Paruošiamie vedyboms dokumentus, Naturalizacijos ir kitus. Raštinė: Rua Libero Badar6346, 1 aukštas salė 6. Darbo valandos nuo 12 iki 18.

Butas — R. da Moóca, 420, Tel. 2-9195. Darbo valandos nuo 11 iki 13.

Kur tik būsi, neužmirsk “Aido”

Jis parduodamas:
S. Paulo.

Stotyje «Luz», prie Centralinio Pašto durų ir kampo; Largo da Sé prie laikrodžio ir Vila Prudente bondės sustojimo vietos; Bom Retiro: Vaistinė «José Paulino» — rua José Paulino 109, Baužio krautuvėje — rua Aymores ir kampas rua Carmo Cintra; Vila Anastazijos Kirilausko krautuvėje; V. Zelina: J. Vigelio krautuvėje — rua 3 N.º 4; Sant’Anna: Menkaičio krautuvėje, — rua Voluntarios da Patria 59; Mokoje — kampas rua da Moóca ir av. Paes de Barros kioskoje, Visose miesto dalyse pas platintojus ir Aido redakcijoj.

Rio de Janeiro.

Prano Dutkaus restorane «Vilnius» — rua de Catumbý, 4 «Vilnius» e-gos centre — Praça Tiradentes 64 ir Petro Jo- nušio dirbtuvėje — rua Bella, 106.

Santos.

S. P. R. Geležinkelio stoties kioskoje.

PASTABA: Jei kurioje nors S. Paulo miesto dalyje arba kuriam kitam nors mieste nėra įsteigtos Aido pardavimo stoties ir kur tik gyvena didesnis būrelis lietuvių, praneškite redakcijai, o redakcija tui pasrūpins. Aidas turi būti visur pardavinėjamas, visur platinamas. Nė vieno kampe- lio tenelieka, kur nebūtų Aido.

Vokiečių fotografijų įstaiga “BERNARDO”

Įsteigta 1890 metais
Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinime, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

Arthur Schmidt
Rua São Caetano, 111 (senas nr. 103) S. PAULO Telephone 4-5576

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Nežino geografijos.

Lietuvos Šaulių S-gos organas "Trimitas" Nr. 4 įdėjo tokią žinutę iš lietuvių išeivių gyvenimo:

"Argentina. 'Nuodėmingą Angėlą' pastatė scenos mėgėjų ratelis Lega Lombarda teatre (salė). Žfūrovai netilpo salėje, nes susirinko visi lietuviai, S. Paulo darbininkai. Netrukus tame pat mieste P-ia Remenčienė laikė paskaitą apie vaikų auklėjimo svarbą. Vakaras davė gryno pelno 112 mil."

Juokinga, kad Trimito redaktoriai neatiskiria Brazilijos miestų nuo Argentinos. Pasirodo, jie nežino geografijos. Reikia pasimokinti. "Nuodėmingą Angėlą" statė Brazilijos "Ryto" ratelis ir pelno būta daug daugiau, o ne 112\$. Trimitas, matyt, mano kad parengimą suruošė bandeirantininkai, tie mūsų kolonijos škurininkai ir peštukai. Bet kol jie prie tokio kultūringo parengimo priaus, tai daug dar pavasarių nueis.

J. R-as.

Serga Kriaučiūnas.

Nuolatinis "Aido" skaitytojas Vl. Kriaučiūnas vėl atsigulė ligoninė "Samaritano" ir, gal būt, jam antra kojai operacija bus padaryta.

Kriaučiūno draugai prašomi atlankyti sergantį. Samaritano ligoninė reikia vykti bonde 25.

B. J. Jonelis.

Ukininkai džiaugiasi.

Šiais metais visi ūkininkai džiaugiasi, kad turės gražaus pelno iš savo ūkio produktų. Ypačingai džiaugiasi lietuviai ūkininkai, kad jau jie suprato tikra gyvenimo šaltinį ir nuėjo ūkininkauti. Šiais metais labai gerai užderėjo medvilnė, o jos kaina yra labai aukšta. Taip kad mažiausias lietuvis ūkininkas tikisi paimti po kelis kontus už medvilnės derlių, ko mieste gyvendami niekuomet negalėjo pasiekti, nes vos galus su galais suvedavo.

Ukininkas.

Pabėgo jaunikis.

Nova Europa. Pedreira Itaquera. Prie Pedreiros darbas yra sunkus, bet prie sunkesnių darbų, daugiau šiek tiek galima uždirbti ant duonos karnio. O tas svarbu dabartiniu metu, kuomet viskas be galo yra pabrangę. Čia dirba visokių tautų darbininkai — brazilų, portugalų, lenkų ir kt. Yra viena šeimyna ir lietuvių, tai Nastulevičiai.

Prieš porą mėnesių su Nastulevičiais įvyko toks, maždaug, anegdotiškas dalykas.

Nastulevičiai turi jauną 17 metų amžiaus dukterį Marijoną. Ji susidraugavo su portugalų 32 metų amžiaus. Draugavo geroką laiką, pradžioje tartis ir dėl vestuvių. Vestuvės buvo nutarta daryti balandžio mėn. 13 d. Nastulevičiai supirko viską kas tik reikalinga vestuvėms, suprastė svečius, iš anksto nusamdė automobilius vykti ant šliubo. Žodžiu, tėvai ruošė-

si labai puikioms dukters vestuvėms.

Atėjo balandžio 12 d. jaunikis atėjo pas Nastulevičius ir iki vėlybos nakties burkavosi su Marijona ir kalbėjo apie ryt dienos vestuves ir laimingą gyvenimą. Po to, atsisveikino ir nuėjo į savo baraką miegoti. Taip jis sakė Marijonai. Jaunikis sugrįžęs namo, susitvarkė savo čemodaną ir tą pačią naktį iškeliavo nežinia kur.

Rytojaus dieną, balandžio 13., Nastulevičiai susiruošę laukė ateinančio būsimio žento. Laikas jau vykti į šliubą, bet kavaliarius kaip nėr, taip nėr. Bėga šaukti, nes jau 4 val. vakaro: Ogi nuėjo į jauniko baraką, jo neberado. Jaunikis pabėgo. Ka jautė Nastulevičiai ir jų dukrelė, jie patys tik žino. Svečiai, po neįvykusių vestuvių turėjo išsiskirstyti.

Prie progos reikia pastebėti, kad Nastulevičiai čia begyvendami, buvo "pamiršę" lietuviškai kalbėti, o ypač jų Marykė nenorėjo su lietuviais draugauti ir vengė lietuvių kalbos. Portugalai, brazilai jiems buvo artimesni žmonės. O čia portugalas apvylęs mergaitę, pabėgo. Kokia gėda. O lietuvis, žinoma, to nebūtų padaręs.

Tai pamoka mūsų lietuvaiteams.

Itakerietis.

Sunkiai sužeistas Saldukaitis

Balandžio 21 d. darbe tapo sunkiai sužeistas Jonas Saldukaitis, S. Paulo miesto valdybos (profetūros) darbininkas. J. Saldukaitis paguldytas ligoninėje. Jis yra kilęs iš Alytaus, Simanėliškių dvaro.

K r s p.

Po dviejų savaitių šeiminio gyvenimo — tragedija

"Arg. Liet. Balsas" rašo, kad Buenos Aires mieste, lietuvis Kazlauskas susipažino su lietuvaite Jurkūnyte, kiek laiko padraugavęs, vedė ją. Po dviejų savaitių po vestuvių, šioje naujoje lietuvių šeimynoje įvyko gan šiurpi tragedija. Kazlauskas nušovė savo žmoną ir pats mėgino nusižudyti.

Tragedijos aplinkybės tokios. Kazlauskas sužinojo, kad jo žmona buvo ne be panelė, o ištekjusi moteris ir po vyro vadinosi Kurilavičienė. Jos vyras gyvena Alytuje. Be to, Kazlauskas pastebėjo, kad žmona, nors tik po vestuvių, yra jam neištikima. Tad prie tokių aplinkybių Kazlauskas ir nutarė atsikratyti savo žmonos ir pats sau galą pasidaryti. Ir neištikimą dviejų vyrų žmoną nušovė, o pats tik sunkiai susižaidė ir yra vilties pasveikti. Kuomet pasveiks, žinoma, turės stoti teisman už žmogžudystę.

Tai štai ką moterys padaro.

Centro organizavimo darbai

Balandžio 18 d. Mocos mokyklos alėje buvo tęsiamas organizacijų atstovų posėdis dėl Centro sudarymo. Buvo svarstomas įstatų projektas. Juos priėmus, be abėjės, įstatai bus paskelbti spaudoje, kad supažindint lietuvius su nauja organizacija ir jos tikslais. Centro organizavime daly-

vauja skirtingos 5 lietuvių organizacijos. Svarstant įstatų projektą, iškyla ir gan rimtų diskusijų, kiekvienas atstovas laisvai pareiškia savo atstovaujamos organizacijos nuomonę ir, po to, nutarimai daromi ne rankų pakėlimu ir užsiopyrimu, bet kompromiso keliu — taip kaip turi būti geriau ne vienai, o visoms organizacijoms ir visiems lietuviams kendrai. Įstatų svarstymas tęsėsi nuo 2 iki 6 valandų vakaro. Posėdis tapo pertrauktas ir atidėtas iki balandžio mėn. 25 dieną.

Nalivaika jau Argentinoje

Mums pranešama, kad mok. Nalivaika jau Argentinoje ir jau pradeda mokykloje darbą. Toji mokykla, kur Nalivaika dirbs, vadinasi «Tumo Vairgante» vardu.

Ministeris suorganizavo bolševikų organizaciją

Argentinos lietuvių tautininkų organas «P. A. Žinios» rašo, kad Lietuvos ministeris Aukštuolis ir atstovybės sekretorius Blavesčiūnas suorganizavo bolševikų organizaciją, vadinama «Lietuvių ekonominė draugija».

Ir suprask, jei nori, geras žmogau — Lietuvos tautininkų vyriausybės ministeris organizuoja bolševikų organizacijas! Ir tikėti, ir netikėti.

K r s p.

Trijų tautų išeivių vakaras

Latvių laikraštis «O Baltico» skelbia kad kitą mėnesį bus suruoštas bendras Pabaltijos tautų išeivių vakaras — tai latvių, estų ir lietuvių. Laikraštis priduria, kad jau tuo reikalu buvo tartasi ir net programa nustyta. Tačiau lietuvių kolonija sužinojo apie tą vakarą tik iš «O Baltico». Tat įdomu būtų sužinoti, kas programą sudarys iš lietuvių kolonijos? Ar nebus tik Vancevičius? Jei taip, tai turėtume trijų tautų išeivių vakarą gan «įdomų», nes Vancevičius tinka visokioms programoms. Tą jau jis įrodė per Korporacijos vakarą S. Caetano. Žiūrėsime.

L i e t u v i s .

Konsulas dar serga

Lietuvos Respublikos konsulas p. Gaučys dar tebserga ir jo sužaista ranka dar tebėra įgipsuota.

Nežiūrint, kad su dešine ranka nieko negali veikti, bet savo pareigas eina ir dokumentus pasirašinėjo kairiąja ranka.

K r s p.

Kun. Sugintas vyks Lietuvon

Buvo pasklydę gandai, kad būvęs kolonijos kapelionas kun. B. Sugintas, kuris S. Paulo dvasiškos vyriausybės tapo suspenduotas nuo kunigiškų pareigų, į Lietuvą nevažiuosias, bet pasiliksias gyventi Brazilijoje. Bet pats Sugintas pareiškė, jog į Lietuvą važiuosias tikrai, kur žadas "išaiškinti kaikiurios vyktančius nenormalumus lietuvių kolonijoje".

Kada tikrai išvyks iš Brazilijos, Sugintas dar tikrai nežino, bet greičiausiai, kad gegužės pirmomis dienomis.

Parapijonas.

Daugiau tvarkos mokyklose

Kaikurios S. Paulo lietuvių mokyklos gražiai veikia ir jose tvarka yra pavyzdinga. Tik blogiausia įspūdis daro Bom Retiro lietuvių mokykla, kur dirba S. Paulo lietuvių mokyklų inspektorius. Šioje mokykloje ir vaikams labiausia išdykė, mokytojas jų nebudžia, tvarkos nedabvoja ir į mokyklos vidaus gyvenimą numoja ranką.

Mes turime tik tas kelias mokyklas, tai jas privalome prižiūrėti, kad jose tvarka būtų kuo geriausia, kad vaikai būtų disciplinuoti, paklūsūs ir gerai išauklėti busimieji mūsų kolonijos veikėjai.

Stebėtojas.

Kolektyvinis organizacijų atstovų protestas

Prieš uždarant C. posėdį, apie pusvalandį laiko atstovai tarėsi ir kitais klausimais. Buvo apsvaistytas taip pat kolonijos griovimo darbas, kurį varo Lietuvių S-ga Brazilijoje per savo organą "Lietuvį" ir per preinamą sau Kauno spaudą. Visi atstovai šiuo klausimu išsitarė, labai apgalvėstavo kad mūsų kolonijoje yra tokių išsiginėlių. Visų organizacijų atstovai vienas prieš kitą protestą rezoliuciją prieš Lietuvos S-gą Br. ir jos organą ir tą rezoliuciją nutarė pasiūsti tam tikras įstaigas Lietuvon ir paskelbti spaudoje.

Be to, visų organizacijų atstovai pareiškė, kad Brazilijos lietuvių organizacijos nepripažįsta Lietuvių S-gai Braz. teisės kalbėti visos kolonijos vardu.

Po gyvų diskusijų ir kalbų, atstovai išsiskirstė. Balandžio 25 d. visi vėl susirinko baigti svarstyti įstatus.

Siame posėdy buvo taip pat nemaža ir svečių ir visi pritaria organizacijų Centro sudarymui.

D a l y v i s .

REIKALINGA MOTERIS

Reikalinga moteris ar mergina dėl bendro namų ruošos darbo. Kreiptis: Rua da Moo'ca, 309. sobr.

PAIESKOJIMAS

Bronius STEPONAVIČIUS, anksčiau gyvenęs P. Alegre, Rua São Pedro 778, Est. Rio Grande do Sul.

Pranas TAMULIS, gvv. S. Paulo, yra prašomi pranešti Lietuvos Konsulatui São Paulo, Rua Aureliano Coutinho 88, savo gyvenamosios vietos adresus.

Julia Kardinienė paieško savo sūnaus Kazio Tūnelio, 23 m. a. iš S. Paulo išvažiavo 1931 metais ir nuo to laiko neturi nuo jo jokios žinios. Kas apie jį žino kur jis randasi, bei paties sūnaus prašau atsiskauti šiuo adresu: Rua Padre Raposo, 17. S. Paulo.

PARDAVIMAI

Parsiduoda žemės sklypas ant Villa Zelinos, rua 7, prie pat bažnyčios. Sklypas labai gražioje vietoje. Teirautis — rua Paris, 10.

KOMERCINĖ TEKNIKOS ORGANIZACIJA

"SÃO PAULO"

Irmãos Rodrigues

Atliekame įvairius sąskaitybos ir knygvedystės darbus, rašome prašymus, žyminių ženklų pirkimas Valstybiniai mokesčiai ir k. komerciniai darbai už mažą atlyginimą.

Informacijos: Raštinė R. Libero Badaró, 346, 1 aukš. sal. 6. Darb. val. nuo 12 iki 18 val.

Butas — R. da Mooca, 420, Tel. 2-9195 Darb. v. nuo 11 iki 13.

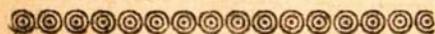

SIŪVYKLA A. BAGDONO

Persikėlė į

RUA DA MOO'CA, 543.

A. Bagdonas yra labai gerai pažįstamas lietuviams siūvėjas, yra diplomuotas Rygos Instituto ir Klaipėdos Amatų Rūmų. Siūva įvairius vyriškus rūbus. Darbą atlieka sąžiningai. Lietuviams daro nuolaidą. Medžiagų pasirinkimas taip pat įvairus.

VAKARAS

KURĮ RENGIA L.M.M.R. "RYTAS", ĮVYKS SALĖJE RUA DA MOO'CA, 506.

24 d. Balandžio s. m.

Scenoje bus parodyta trijų veiksnių juokinga komedija

"JAUNIKIS IŠ KAUNO"

Šokiai tęsis iki 4 val. ryto, pradžia 8 val. vak.

Gaukite pakvėtimus iš anksto.